

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioan. Crombecii Societatis Iesv Presbyteri De Stvdio Perfectionis Libri Dvo

Crombecius, Johannes

Mogvntiæ, 1614

XLIII. Exempla quædam illustria, quibus hominis in Deum confidentis
omnipotentia ostenditur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51132)

240. Eadem ratio seruari debet, quando propter alicuius momenti aggredimur: hac est differentia, ut loco primæ & secundæ cautionis Deo offeras opus quod aggredi de reueris, humiliter eius beneplacitum exposcens: cuius Spiritu ducte si sentias suscipiendum, illum tibi finem præstare, qui Deo placeat, cedatque eius gloriam: illique toto corde, summa demissione, offeras, dedas, ac consecres, abibitis de cetero aliis cautionibus iam explicatis.

C A P. XLIII.

Exempla quedam illustria, quibus homines in Deum confidentis omnipotentia ostenditur.

241. **H**Æc itaque ratio est, qua sancti Patres nostri euasere omnipotentia summe de se ipsis diffidentes, summe de gloria Dei solliciti, nec minus de superbia sua retundenda, de seipsis abiiciendis, deprimendis, calcandis: eius præsidio plane subnixi, qui sperantibus in se non deest. Utinam homines hanc artem perdiscerent! Principes sane orbem breui subiugarent, atque imperio suo aduicerent raro subditos haberent rebelles. Sic enim Iosue exiguo spatio totius Palæstinæ Reges deuictos terram promissionis possessionesque occupauit & Israelitis distribuit: summaque pace stabilita cum toto populo conqueuit: sic Dauid Regem circumstantes populos, qui post memoriam hominum perpetuo Dei gentem afflixerant, bel-

Exempla.

Iosue.

Dauid.

bellisque illatis vexauerant atque attriuerant, paruo tempore domuit: sic denique Machabzi *Machabai.* Iudæos à Dei cultu ad idola degenerâtes Reges item & tyrannos terram illam inuadentes, diuina virtute nixi, contriuerunt, & restituta pace, gloriosum veri Dei nomen longe lateque per orbem disseminarunt.

Hos imitatus Constantinus Imperator, de *Constantinus.* Maxentio eiusque exercitu admirandam victoriam reportauit, Crucis virtute, cui fidebat; de quo Prudentius:

Hoc signo inuictus transmisit Alpibus vltor

Seruitium soluit miserabile Constantinus,

Cum te pessifera premeret Maxentius aula.

Lib. 1. contra Symmachum,

Post hunc eodem præsidio Maximinum oppressit; de quo sic scribit Nicephorus: *Maximinus bel-*

Lib. 7. c. 37.

lum maximum irreconciliabili odio mouit, breuius res omnes miscuit & turbauit, exercitum collegit, ingentes innumera multitudinis copias contraxit, spe & fiducia dæmonum, nec non armatorum turba plurima seductus. Itaque etiam Imperator Constantinus vna cum Licinio Cesare Roma terra marique Orientem versus profectus est, cum exercitu forti & robusto: quo tamen ille non tantum, quantum ipsius Crucis armatura, confidebat: & posteaquam in Bithyniam ventum est: contra sceleratum hostem, signa infesta iam inferentem, maxima cum fiducia acie instructa progreditur. Iusserat autem Constantinus Magnus Crucis signum præferri, quod à Romanis antea labarum dicebatur, signis militariibus aliis longe præstantius, quod id à militibus præferri & ardorari lege cautum fuerit. Quam ob causam etiam Constantinum puto cele-

Ttc

berri-

berrimum Romani imperii vexillum in Christi signum
 mutasse; ut frequenti eius spectaculo & cultu subdita
 dissuetudinem pristinae superstitionis venirent: eumque
 solum Deum esse arbitrarentur, quem Imperator & De-
 ces eius colentes, propugnatores aduersus hostes virentur.
 Hoc igitur signum praeferi, & laborantibus militibus
 tantibusque cohortibus adesse, atque a satellitibus per
 humeris gestari, ordineque cum eo circuire iusserat. Lu-
 lutifera haec armatura cum sic Constantini accipere-
 irer: Maximinus suis precepit, ut, quicumque collis-
 certoque iaculari possent, insignum id tela conicerent,
 atque in ipsum conferim cum impetu ferrentur. Quia
 propter is qui id ferebat, (dicitur autem Graeca supersti-
 tionis fuisse) metu perculsus, alii portandum iraderi
 nauit. Atque ibi alter quidam, patre martyre progredi-
 alacriter admodum profiliuit, thoracem & galeam
 ge a se abiecit, solaque tunica tectus signum crucis
 puit. Porro ille qui sibi a telorum ictibus cauerat, letali
 nere accepto, concidit: qui vero sacratum Crucis signum
 ferebat, quamuis dense niuis instar tela in eum con-
 rentur, a nullo tamen est vulneratus: nam praeter opinionem
 omnem, diuina quadam virtute tela ab hostibus emissa
 hasta signi illisa atque impacta, ab eo quod ferebat, in
 dio armorum discrimine versante, auolabant. Dicitur
 praeterea, atque a Deo amantibus viris creditur, nec a
 vquam tempore, qui signum id tulerit, in suis stru-
 cidisse casum, aut vulneratum captum esse. Ceterum
 praelio commisso, tyrannus, quod detestandis maioribus impo-
 ris fretus fuerat, interiore quoque tunica abiecta, militum
 rique habitu sumpto cum paucis admodum, qui ei bene
 volebant, euadens, quam celerrime, quo eum pedes se-
 bant, profugit: & vicum alium alio mutans, vix se a
 hostium manibus subduxit. Haec Nicephorus.

142. Cum Licinio vero ter iusto prælio congressus est Constantinus: semel Cybali in Pannonia, iterum in Thracia, tertio Nicomediæ. Ter victoriam retulit deuicto tyranno: nec deuicto tantum, sed & capitali sententiâ in eum lata morte mulctato. Hæc tria trophæa Cōstantinum statuisse, hæsq; tres laureas adeptum esse solito præsidio, hoc est, Crucis potentia & virtute, tradit Eusebius, qui post multa sic ait: Cum exercitus essent iam prælium inituri: qui amicitia fœdera ruperat, (nempe Licinius) primum dimicare exorsus est. Ibi Constantinus Dei omnium Seruatoris auxilio implorato, signoque isto suis militibus dato, in prima dimicatione hostes expugnavit: deinde non longo tempore post secunda etiam pugna tulit superiores: atque adeo iam salutari Seruatoris vexillo exercitum suum antecedente, præclariora victoriæ trophæa consecutus est: nam qua in parte istud Crucis vexillum visum fuit, hostes fugam capiebant, quos victores persequébantur. Quare intellecta, Imperator, sicubi partem aliquam sui exercitus læquentem cernebat, ibi salutare illud vexillum, tamquã quoddam subsidium ad victoriam obtinendam, locari mandavit, cuius adiumentis exemplo parta est victoria: quippe dimicantium vires diuina quadam potentia fuerunt admodum confirmata. Hæc Eusebius.

243. Theodosius quoque senior cum Eugenio tyranno de rerum summa decertaturus, salutiferæ Crucis vexillum prætulit: & cum nonnulli, ob dubium euentum, suaderent Imperatori vt bellum ad proximum veris initium differret, Imperator fidelissimus eorum responsum repudiavit, auctore Theodoretō: nam, Non committendū

Lib. 2. vitæ
Constant.
c. 3. & 4.

Theodo-
sius.

Lib. 5. hist.
c. 24.

Ttt 2 est,

Lib. 5. hist. e. 24. est, inquit, ut salutaris Crux tanta arguatur imbecillitatis, Herculisque statua (hanc enim suo exercitu præferebat Eugenius) tantum virtutis nostro populo tribuatur: quippe ut Crux nostrum exercitum, ita illa hostium antecedit. Crucis igitur virtute victoriam adeptus est, capto & interfecto tyranno, copiisque omnibus exitu plane in sperato aucto letis, aut in fœdus receptis: & visis, pridie cum pugnatum est, duobus Apostolis Ioanne & Philippo, qui trepidanti & anxio exercitui animam ad pugnam addiderunt.

Osualdus. 244. Imperatorum Romanorum pietatem imitatus est Osualdus Anglorum Rex, qui Crucem statuit, & ad eam cum toto exercitu suo preces fudit, priusquam manus confereret cum impio Britonum Duce. Regis vero fiduciam modo læta victoria, sed plurimis miraculis Deus remuneravit atque illustravit. Gratum est de

Lib. 3. hist. Angl. c. 2. tomo 3. dam rei seriem fideliter narrantem audire. Osualdus, inquit, usque hodie & in magna veneratione habetur locus ille, ubi venturus ad hanc pugnam Osualdus signum sanctæ Crucis erexit, ac flexis genibus Deum deprecatus est, ut in tanta rerum necessitate suis corporibus cœlesti succurreret auxilio. Denique fertur operata citato opere Cruce, ac fovea præparata, in qua statui deberet, ipse fide feruens hanc arripuerit, atque utraque imposuerit, atque utraque manu erectam tenuisse, donec, aggesto à militibus pulvere, terra sigeretur. hoc factò, elata in altum voce, cuncto exercitu perorauerit, Flectamus omnes genua. & Deum omnipotentem viuum ac verum in communi deprecemur, ut nos ab hoc hoste superbo ac feroce sua miseratione deli-

dar: scit enim ipse, quia iusta pro salute nostra gentis
bella suscepimus. Fecerunt omnes vt iusserat: & sic inci-
piens diluculo in hostem progressi, iuxta meritum sua
fidei victoria potiti sunt. In cuius loco orationis, innu-
mera virtutes sanitarum noscuntur esse patratae, ad in-
dicium videlicet ac memoriam fidei Regis: nam & vsq;
hodie multi de ipso ligno sacrosanctae Crucis assulas ex-
cidere solent: quas cum in aquas miserint, iisque lan-
guentes homines ac pecudes potauerint, siue asperserint
nox sanitati restituuntur. Hæc Beda.

245. O vtinam Reges exemplo sanctorum *Abhorta-*
Imperatorum, manus conlerturi, spem omnem *tio.*
suam in Deo reponerent, eius vnicam gloriam
& publicæ rei bonum quærentes! Non est abbre-
uiata manus Domini. Scripturæ nihil pæne aliud *Isa. 59.*
continent: veteris Testamenti paginæ hinc mi-
randis virtutib. plenissimæ sunt: vt merito David
qui experimento didicit hoc Dei præsentissi-
mum auxillium, Regibus quasi succensens incla-
met, *Psal. 2.* Et nunc Reges intelligite, erudimini qui iudicatis
terram: seruite Domino in timore, & exultate ei
cum tremore: apprehendite disciplinam, ne quando
irascatur Dominus, & pereatis de via iusta. Cum
exarserit in breui ira eius, beati omnes qui confidunt
in eo.

246. Victoriæ ac trophæa de hostibus spiritua-
libus reportata, toto nouo Testamento expli-
cantur: mirandumque magis est, duodecim ho-
mines vel piscatores, vel sortis humilioris, dæ-
monis, Imperatorum, Principum, tyrannorum
minas tormentaque contempnisse, superasse, ir-
risisse: imo id ipsum tenellos pueros præstitisse;

Ttt 3 puel-

puellulas vix duodennes aliosque infinitos delis magna gloria triumphasse; pauperes denique homunculos tot hominum millia ad fidem conuertisse, ad Crucifixum adorandum, eundemque Deum esse profitendum, adduxisse; vniuersum denique orbem Christianis legibus ac gloria illustrasse: *vt in nomine Iesu omne genu flectatur, caelestum, terrestrium, & infernorum*: longe, inquam, maius est, quam exercitum quantumcumque copiosum profligare, illi enim semel id fecerunt, quotidie Christi pugiles hostem sternunt: illi numerum ceciderunt qui possit iniri, hi innumerabiles profligant: illi visibiles aduersarios, hi inuisibiles iuxta ac visibiles Christo subiiciunt: illi denique mortales & natura imbecilles, hi fortissimos daemones: eorumque victoria triumphum, sperantium (inquam) in Domino, fructu plantarunt, fracta sublataque superstitione. Religio Christiana viget & vigebit; & si contingat hominum incuria ad peccatis ad tempus haerescere, non deerunt filij, qui parentum virtute inflammari exurgent, ruinaeque rursus excutiantur, atque erigant: *vt Deus cognoscatur idem esse qui semper fuit: magnificus in sanctitate, verus atque laudabilis faciens mirabilia.*

Philip. 2.

Exod. 25.

Haetenu de Praxi & Negotiatione spirituum in genere: nunc de vsu exercitioque virtutum vitiorum in particulari dicendum foret. Deus vobis vitam, otium, gratiamque largiatur, cum honor & gloria in saecula saeculorum. Amen.